

Understanding Medrash: A Stroll in the Orchard of Torah

Shiur given by Rabbi Michael Friedman

What is Medrash Part II: A stroll in the Orchard of Torah

1. תוספות ביצה ב ב

והיה ביום הששי וגו'. פרש"י וע"כ בא לאשמועין דאפילו הכנה בידי שמים ביצה אסורה...תימה דכאן משמע שהמן לא היה יורד בי"ט כדפי' רש"י הששי הראוי להכנה וזהו בחול והא אמר ויברך ויקדש ברכו במן וקדשו במן שבשבת לא היה יורד מן אבל בי"ט היה יורד וי"ל דמדרשים חלוקין כדאיתא במדרש (מכילתא ע' בשלח) שבת לא יהיה (שמות טז) לרבות יום הכפורים לא יהיה בו לרבות י"ט שלא היה יורד בהן מן ועי"ל דאפי' היה יורד בי"ט מ"מ בי"ט שחל להיות בע"ש לא היה יורד מדכתיב קרא בו ביום הששי ולא כתיב ששי משמע הששי המיוחד שהוא ראוי להכנה ולא בששי שהוא יו"ט:

1. Tosofot Beitza 2b

It was on the sixth day... Rashi explains that this is to explain that even preparation via Heaven is prohibition...This is hard to understand though, because that makes it sound like the Manna did not fall on Yom Tov, as Rashi says, 'the sixth day' refers to a day that is fit for preparation, meaning a complete weekday. But it says that Shabbat is blessed and sanctified, and that means it was blessed with the Manna and sanctified with the Manna, that it did not fall on Shabbat but it DID fall on Yom Tov. One could resolve this by saying these are conflicting Medrashim...

2. Moreh Nevuchim 3:43

As to the value of these Midrashic interpretations, we meet with two different opinions. For some think that the Midrash contains the real explanation of the text, whilst others, finding that it cannot be reconciled with the words quoted, reject and ridicule it. ...Neither of the two classes understood it, that our Sages employ biblical texts merely as poetical expressions, the meaning of which is clear to every reasonable reader...

2. של"ה פרשת וארא תורה אור

המאמר הזה אומר דרשני, אבל חלילה מלומר שלא היה כך כפי פשוטן של דברים, כי אין מקרא ואין דברי רבותינו ז"ל יוצאין מידי פשוטן. רק אגיד רמזים למה בראו השם יתברך בתמונה ובמדה זו.

2. Shnei Luchot haBrit, Vaera, Torah Ohr

This statement says 'Darshan me.' However, *Chalila* to say that it is not taken at face value, for no verse and no words of the Rabbis veer from their literal meaning. I will just explain certain things hinted at in why Hashem Created him in this fashion

The PaRDeS of Torah

3. שער הגלגולים הקדמה יא רב חיים ויטאל

ויש בה ד' פירושים, שסימנם פרד"ס, פשט, רמז, דרש, סוד.

3. Shaar haGilgulim, Introduction 11, Rav Chaim Vital

There are four explanations, with the acronym 'PaRDeS, orchard':

Peshat-the simple literal meaning

Remez-the hinted meaning

Derash- homiletics and parable

Sod-the secret, esoteric wisdom of the verse

Peshat: the Simple, Literal Meaning

4. Yevamot 24a 11

In the whole Torah, the verse doesn't veer from its literal meaning

4. תלמוד בבלי מסכת יבמות דף כד א

דבכל התורה כולה אין מקרא יוצא מידי פשוטו

5. בראשית יא לא

וַיִּקְחוּ תֶרֶחַח אֶת אַבְרָם בְּנוֹ וְאֶת לוֹט בֶּן הָרָן בֶּן בְּנוֹ וְאֶת שְׂרֵי כַלְתּוֹ אִשְׁתֵּי אַבְרָם בְּנוֹ וַיָּצְאוּ
אֹתָם מֵאוּר כַּשְׂדִּים לְלֶכְתָּה אֶרְצָה כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ עַד זָרְזָן וַיָּשְׁבוּ שָׁם

5. Bereshit 11:31

Terach took Avram his son and Lot the son of Haran, his grandson, and Sarai his daughter in law, the wife of Avram his son, and they went from Ur Kasdim to travel to the land of Canaan, and they went to Haran and settled there.

6. רש"י יא : כח

שע"י אביו מת שקבל תרח על אברם בנו לפני נמרוד על שכתת את כלמיו והשליכו לכבשן האש והרן יושב ואומר בלבו אם אברם נוצח אני משלו ואם נמרוד נוצח אני משלו וכשניצל אברם אמרו לו להרן משל מי אתה אמר להם הרן משל אברם אני השליכוהו לכבשן האש ונשרף והו אור כשדים

6. Rashi Bereshit 11:28

Terach complained to Nimrod about his son Avram crushing his idols; so [Nimrod] threw him into a furnace. Haran thought, "If Avram is victorious, I'm with him; if Nimrod, I'm with him." Avram was saved and they asked, "Who are you with?" Haran said, "Avram!" They cast him into the furnace and he died. This is what אור כשדים means, fire of Kasdim

Remez: the Hinted Meaning

7. בראשית יט כז

וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר עָמַד שָׁם אֶת
פְּנֵי יְהוָה.

7. Bereshit 19:27

Avraham arose in the morning to the place where he stood there towards Hashem

8. בראשית כד סג

וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׂוּזָה בַשָּׂדֶה לְפָנֹת עֶרֶב וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה גַמְלִים בָּאִים

8. Bereshit 24:63

Yitzchak went out to speak in the field toward the evening, and he lifted his eyes and saw camels approaching

9. בראשית כח יא

וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיִּלֶךְ שָׁם כִּי בָא הַשָּׁמֶשׁ וַיִּקְחוּ מֵאֲבָנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשָּׂם מִרְאֲשֹׁתָיו וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם
וַהּוּא

9. Bereshit 28:11

[Yaakov] arrived at the place and slept there, for the sun had set, and he took from the rocks of that place and set them under his head, and he slept in that place

10. ברכות כו ב

רבי יוסי ברבי חנינא אמר תפלות אבות תקנום רבי יהושע בן לוי אמר ותפלות כנגד תמידין תקנום... שנאמר וישכם אברהם בבקר אל המקום אשר עמד שם ואין עמידה אלא תפלה... יצחק תקן תפלת מנחה שנאמר ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב ואין שיחה אלא תפלה... יעקב תקן תפלת ערבית שנאמר ויפגע במקום וילך שם ואין פגיעה אלא תפלה... אלא תפלות אבות תקנום ואסמכינהו רבנן אקרבתות:

10. Berachot 26b

Rabbi Yossi barabi Chanina says the Avot instituted *Tefilah*. Rabbi Yehoshua ben Levi says that *Tefilah* was instituted as a representative of the daily *Korbanot*... There is a teaching like Rabbi Yossi, that Avraham instituted Shachrit... Yitzchak instituted Mincha... Yaakov instituted Maariv... Rather, the Avot instituted [*Tefilah*] and the Rabbis based it on the *Korbanot*

Avraham Avinu Synagogue, Chevron

Derash: Homiletics and Parable

11. הקדמה לערוך השלחן, רב יחיאל מיכל אפשטיין

עוד הוסיפו רבותינו חכמי התלמוד לכלול בהתלמוד הרבה מן החכמות והוסיפו בו גם דברי אגדה ודרשות רבות בדברים שהם כבשונו של עולם, כמו מעשה בראשית ומעשה מרכבה ושאר חכמות פלוסופיות וטבעיות, והסתירום חז"ל בדבריהם הנעימים לבלי יראו חוצה ודברו במשל וחידה, כמו מאמרי רבה בר בר חנה בפ"ה דב"ב (עג:), וכיוכחי התנא ר' יהושע עם סבי דבי אתונא בפ"ק דבכורות (ט:). והם הפלוסופים המפורסמים בעולם מאתונא עיר החכמה בארץ יון. וכן כל מאמרי חז"ל באגדה כך היא דרכם, מפני שלא כל אדם יכול לסבול אור החכמה בגלוי כמו היושב בחשך ימים רבים כשיצא פתאם לאור השמש יתעוררו עיניו כי לא יכול לסבול האור, ולכן הלבישו רז"ל את מאמרי החכמה בכמה מלבושים

11. Aruch haShulchan Introduction, Rabbi Yechiel Michel Epstein

Our Rabbis added to the Talmud many *Derashot* from the wisdoms and masteries of the world, such as the workings of Creation and of the Divine Chariot, and other philosophies and natural sciences. They hid these in their words in allegory and wit, such as Rabba bar Bar Chana and his argument with the famous philosophers in Athens. This is because not everyone can comprehend the light in a revealed fashion, such as one who sits in darkness for a time and, when they come out, the sun's light blinds them, for they cannot handle the light. Therefore, they clothe their wisdom in many garments.

12. Berachot 54b

Moshe was ten *Amot* tall

12. ברכות נד ב

משה כמה הוה עשר אמות

13. מועד קטן יח א

פרעה שהיה בימי משה הוא אמה וזקנו אמה...

13. Moed Katan 18a

Pharaoh in Moshe's day was one *Amah* tall and his beard was one *Amah*...

Sod: the Secret, Esoteric Wisdom of the verse (i.e. Kabbalah)

14. במדבר לג:א

אֵלֶּה מַסְעֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָצְאוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְצִבְאוֹתָם
בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

14. Bamidbar 33:1

These are the journeys of Bnei Yisrael when they left the land of Mitzrayim according to their legions, through the hand of Moshe and Aharon

15. דגל מחנה אפרים במדבר פרשת מסעי

כל המסעות היו מ"ב והם אצל כל אדם מיום הולדו עד שובו אל עולמו, ולהבין זה כי מיום הלידה והוצאתו מרחם אמו הוא בחינת יציאת מצרים כנודע ואחר כך נוסע ממסע למסע עד בואו לארץ החיים העליונה

15. Degel Machneh Ephraim, Masai, Rabbi Moshe Chaim Ephraim of Sudilkov

The forty two travels occur top each person in their life from their birth until returning to their world. To understand this, that from the day of birth and the person is taken out of their mother's womb, that is the level of *Yetziat* Mitzrayim, leaving Egypt, as is known. Such is each journey to journey until they come to the Upper land of Life

It's All True

16. פחד יצחק פסח נ"ב

ב. בכמה מקומות מצינו שדברו חכמים על אודות ריבוי הפנים אשר לתורה, בפרטיות דברו על אודות שבעים פנים לתורה... וקראו אות בשמות נוטריקון של פרדס: פשט, רמז, דרוש, סוד...
ג. ... וכל פנים בתורה מגלים הם את הפנים אשר לעומתם בעולמות. ומפני כן, מה שנתגלה בתורה בפנים של פשט, הרי הוא מאורע של פשט בעולם הפשט; ומה שנתגלה בתורה בפנים של רמז, הרי הוא מאורע של רמז בעולם הרמז. והוא הדין והיא המדה בכל שבעים פנים אשר לתורה... וממילא אין מאורע זה ניכר באותם הפנים של תורה שאנו רואים להם פנים של פשט...

16. Pachad Yitzchak Pesach 52

Our sages discuss many faces of the Torah, specifically seventy faces... which they called **PaRDeS**: *Peshat*, *Remez*, *Derash*, and *Sod*... Each 'face' reveals the idea in that world. As such, what the Torah reveals on the *Peshat* level occurs in the world of *Peshat*. What is revealed on the *Remez* level in the world of *Remez*. So too in all seventy faces of Torah... Naturally, [some] stories aren't recognizable in certain means of interpreting the Torah, since we see them on the level of *Peshat*...

Why Medrash?

17. דברים יח יח

נְבִיא אֲקִים לָהֶם מִקֶּרֶב אֲזִיָּהֶם כְּמוֹהַ וְנָתַתִּי דְבָרֵי בְּפִי וְדִבֶּר אֲלֵיהֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר אֶצְוֶה.

17. Dervarim 18:18

I'll Raise a *Navi* from your midst, like you, and Put My Word in their mouth. They will say all I Command them

18. רות רבה פתיחתות

דא"ר דרוסא ששים רבוא נביאים עמדו להם לישראל בימי אליהו...ומפני מה לא נתפרסמה נבואתם שלא היה בה צורך לדורות, אמור מעתה כל נבואה שאינה צורך לדורות לא נתפרסמה, אבל לעתיד לבא הקב"ה בא ומביאן עמו ותתפרסם נבואתם

18. Medrash Rut Introduction

Israel had 600,000 prophets...Why weren't they publicized? Because they weren't needed for later generations... In the future, Hashem will Bring them to publicize their prophecy

